ਕਹਾਣੀ: ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਰੰਗ ਗ੍ਰੇਅ

ਮੂਲ ਲੇਖਕ
ਡਾ. ਰੰਜਨਾ ਜਾਯਸਵਾਲ
ਮਿਰਜ਼ਾਪੁਰ,
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
+91 94154 79796

ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਘੰਟੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਜ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਛਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਕਮਰੇ ਦੀ ਮਾਲਕਣ ਮਧੂ ਬਾਥਰੂਮ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਘੰਟੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਘਬਰਾ ਗਈ। ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਾਬਣ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਰੁਕ ਗਏ। ਉਹ ਸੋਚੀਂ ਪੈ ਗਈ, 'ਏਸ ਵੇਲੇ ਕੀਹਦਾ ਫੋਨ ਹੋਵੇਗਾ!'

ਮਧੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਲੱਗੇ ਸਾਬਣ ਨੂੰ ਧੋਤਾ ਅਤੇ ਗਿੱਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਤੌਲੀਏ ਨਾਲ ਪੂੰਝਦੇ ਹੋਏ ਬਾਥਰੂਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਈ।

"ਆ ਰਹੀ ਹਾਂ ਬਈ, ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਸਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।" ਮਧੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਿੱਲੇ ਹੱਥ ਤੌਲੀਏ ਨਾਲ ਪੂੰਝਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ।

ਅਨੁਵਾਦਕ
ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ
1-ਲਤਾ ਗਰੀਨ
ਐਨਕਲੇਵ, ਪਟਿਆਲਾ-
147002.
+91 94176- 92015

ਪਰ ਉਸ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੌਣ ਸੀ?... ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ 'ਚੋਂ ਟੀਵੀ ਦੀ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਸ਼ੋਕ ਮੈਚ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਡੇਅ-ਨਾਈਟ ਦੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੈਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੁਮੈਂਟੇਟਰ ਗਲਾ ਪਾੜ-ਪਾੜ ਕੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤਾੜੀਆਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਗੜਗੜਾਹਟ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਹੀ ... "ਸ਼ਿਟ! ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ ਖੇਡਣ ਦੀ? ਸੰਭਲ-ਸੰਭਲ ਕੇ ਖੇਡਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਦੱਸੋ, ਇੱਕ ਚੰਗੀ-ਖਾਸੀ ਸੈਂਚੁਰੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਹੱਤ ਤੇਰੀ ..."

ਮਧੂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਹੱਟ ਕੇ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਰੌਲੇ-ਰੱਪੇ ਵੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਫ਼ੋਨ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਅਸ਼ੋਕ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਝੁੰਜਲਾਹਟ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਟੀਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਸਦੇ ਬੁੜਬੁੜਾਉਣ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮਧੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗੀ ਕਿ ਇਸਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਤਾਂ ਮੈਚ ਹੀ ਸੀ।

ਮਧੂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਪਏ ਅੱਜ ਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਤੇ ਗਈ, ਜੋ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਪੰਨੇ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਪਏ ਸਨ। ਉਹ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਬੇਚੈਨੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਆਪਣੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਨਾਲ, ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੁੱਢੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਹਰੇਕ ਪੰਨੇ ਨੂੰ ਥਾਂ ਸਿਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੇਹੀਆਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵੱਲ ਸਰਸਰੀ ਜਿਹੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ। ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਦਿਨ ਭਰ ਦੀ ਮਿਹਨਤ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਖ਼ਬਾਰ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਤੋਂ ਮੁੜ-ਤੁੜ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਧੂ ਨੇ ਅਸ਼ੋਕ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਦਾ ਖੁਰਦਰਾਪਣ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ।

ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ। ਹਰ ਪੰਨੇ 'ਚੋਂ ਆਉਂਦੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀ ਤਾਜ਼ੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ੋਕ ਨਾਲ ਬਿਤਾਏ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਹਿਕ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਏਥੇ ਅਸ਼ੋਕ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ। ਘਰੇਲੂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਫਲ ਘਰੇਲੂ ਔਰਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਦਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਖੰਭ ਲਾ ਕੇ ਉੱਡ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀ ਉਹ ਤਾਜ਼ੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸਮੇਟਦੇ ਹੋਏ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਖ਼ਬਰ 'ਤੇ ਰੁਕ ਗਈ - "ਬੁਢਾਪਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਕੱਟਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ -'ਗ੍ਰੇਅ ਤਲਾਕ'..."

'ਗ੍ਰੇਅ ਤਲਾਕ'! ਜਿਉਂ ਹੀ ਮਧੂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਖਬਰ ਪੜ੍ਹਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਉਸਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਵਧ ਗਈ।... ਇੱਕ ਜੋੜੇ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਤੇਤੀ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਆਪਸੀ ਤਲਾਕ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਬਣੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਰਹੇ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣਾ ਬੁਢਾਪਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਬਿਤਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।... ਮਧੂ ਨੇ ਇੱਕ ਡੂੰਘਾ ਸਾਹ ਲਿਆ, ਅਖਬਾਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਟੀਵੀ ਚਾਲੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮਧੂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਟੀਵੀ 'ਤੇ ਟਿਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਮਨਪਸੰਦ ਫਿਲਮ ਸਟਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਮਰੇ ਦੀ ਲਾਈਟ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਾਈਡ ਲੈਂਪ ਜਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੱਧਮ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਕਮਰੇ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਤੇ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਨੁਮਾ ਅਹਿਸਾਸ ਫੈਲ ਗਿਆ। ਏਸੀ ਦੀ ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਰਿਮੋਟ 'ਤੇ ਵਾਲਿਊਮ ਦਾ ਬਟਨ ਦਬਾ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਗਾਣੇ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਲੱਗੀ। ਸੁਰ-ਲਹਿਰਾਂ ਹਵਾ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈਆਂ।

ਸਿਨੇ ਤਾਰਿਕਾ ਨੇ ਸ਼ੋਖ਼ ਲਾਲ ਸਾੜ੍ਹੀ ਪਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਿਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉੱਚਾ ਜੂੜਾ, ਤਰਾਸ਼ੀਆਂ ਭਵਾਂ, ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਬੁੱਲ੍ਹ ਅਤੇ ਸਾੜ੍ਹੀ ਨਾਲ ਮੈਚ ਕਰਦਾ ਜੂੜੇ ਵਿੱਚ ਟੰਗਿਆ ਸੁਰਖ਼ ਗੁਲਾਬ ਇੱਕ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਬੱਚੇ ਵਾਂਗ ਤਾਕ-ਝਾਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਧੂ ਇਕਟਕ ਉਸ ਸਿਨੇ-ਤਾਰਿਕਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫੇਅਰਵੈੱਲ ਪਾਰਟੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ।...

"ਚੱਲ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਮਨਪਸੰਦ ਹੀਰੋਇਨ ਵਾਂਗ ਸਜਾਉਂਦੀ ਹਾਂ। ਸਾਰੇ ਵੇਖਦੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ।"

ਸੱਚ ਹੀ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਭੂਆ ਜੀ ਨੇ। ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਉਹਦੀ ਜਾਨ ਹੀ ਖਾ ਲਈ ਸੀ।

"ਤੈਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਾਡੀ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ।" ਦੂਜੀ ਨੇ ਛੇੜਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ।

"ਅੱਜ ਤਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ੈਰ ਨਹੀਂ।"

ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਜੂੜਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਅਸ਼ੋਕ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਜੂੜਾ ਬਣਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।

"ਰੱਬ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਇੰਨੇ ਸੋਹਣੇ ਵਾਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਇਹ ਕੀ ਤੂੰ ਜੂੜਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਗੁੱਤ ਕਰਿਆ ਕਰ।"

ਮਧੂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਉਤਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨੂੰ ਸਜਣ-ਸੰਵਰਨ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਸ਼ੌਕ ਸੀ! ਉਸਦੀ ਅਲਮਾਰੀ ਲੇਟੈਸਟ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਦੋ ਅਟੈਚੀ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ। ਸ਼ੋਖ਼-ਚਮਕਦਾਰ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ! ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਅੱਖਾਂ ਵੀ ਚੁੰਧਿਆ ਜਾਣ!

ਉਸਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹ ਦਿਨ ਯਾਦ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਨਵ-ਵਿਆਹੇ ਜੋੜੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਧੂ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਲਾਲ ਕਾਂਜੀਵਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਸੋਨੇ ਦਾ ਹਾਰ ਅਤੇ ਕੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਪਹਿਨੇਗੀ। ਅਸ਼ੋਕ ਅਜੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਮੁੜਿਆ ਸੀ। ਮਧੂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਸੀ। ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੈ? ਬਸ ਉਹੀ ਉਹੀ ਪੈਂਟ-ਕਮੀਜ਼ ਪਹਿਨ ਕੇ ਹਰ ਥਾਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਦਸ ਮਿੰਟ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਤਾਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਆਖ਼ਰ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸੀ।

ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣਾ ਵੀ ਕੋਈ ਮਿਲਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ! ਅੱਜ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਵਧਾਉਣੀ ਸੌਖੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਧੂ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਸੀ। ਅੱਜ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਮੇਕਅੱਪ ਪੂਰੀ ਤਸੱਲੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਨਗ ਵਾਲੀ ਬਿੰਦੀ ਅਤੇ ਆਈਬ੍ਰੋ ਪੈਨਸਿਲ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਭਰਵੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਗੂੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਦੀਆਂ ਗੱਲ੍ਹਾਂ ਗੁਲਾਬੀ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਝੁਮਕੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਸਦੀਆਂ ਗੱਲ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਸੋਚ ਕੇ ਮਧੂ ਆਪਣੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸ਼ਰਮਾ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਅਸ਼ੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

"ਸਰਪ੍ਰਾਈਜ਼!"

"ਇਹ ਕੀ ਹੁਲੀਆ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ! ਤੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਭੁੱਲ ਰਹੀ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਅਸ਼ੋਕ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈਂ। ਇਹ ਲਾਲ-ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਸਾੜ੍ਹੀ! ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈਂ?"

"ਸਾਡਾ ਨਵਾਂ-ਨਵਾਂ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਦੁਲਹਨ 'ਤੇ ਇਹੋ ਸਭ ਰੰਗ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।" ਮਧੂ ਨੇ ਰੋਣਹਾਕੀ ਹੋ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ।

"ਨਵਾਂ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਹੈ! ਤਾਂ ਕੀ ਤੂੰ ਢੋਲ ਵਜਾ ਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇਂਗੀ? ਉਂਜ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਕੀਹਨੂੰ ਹੈ, ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ।"

ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਲਾੜੇ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਮਧੂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਈ।

"ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਕੱਪੜੇ ਹਨ।"

"ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੱਪੜੇ ਕਿੱਥੇ ਗਏ?" ਅਸ਼ੋਕ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਤਿੱਖੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

"ਬਲਾਊਜ਼ ਅਤੇ ਪੇਟੀਕੋਟ ਅਜੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਉਂਜ ਵੀ ਕਿਹੜੀ ਦੁਲਹਨ ਇੰਨੇ ਫਿੱਕੇ ਰੰਗ ਪਹਿਨਦੀ ਹੈ?"

"ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਨਵੀਂ ਦੁਲਹਨ ਹੋਣ ਦਾ ਭੂਤ ਕੱਢ ਦੇ। ਅਤੇ ਉਹ ਫਿੱਕੇ ਰੰਗ ਨਹੀਂ, ਕਲਾਸ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਕਲਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਉੱਠਣਾ-ਬੈਠਣਾ ਹੈ ਮੇਰਾ... ਆਪਣੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੇਰੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖ। ਆਪਣੇ ਪੇਕੇ ਜੋ ਚਾਹੇ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇਂ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਕਲਾਸ ਮੇਨਟੇਨ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।"

ਮਧੂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਟੈਚੀ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਸੁੰਦਰ ਕਾਂਜੀਵਰਮ ਅਤੇ ਬਨਾਰਸੀ ਸਾੜ੍ਹੀਆਂ ਘੁੰਮ ਗਈਆਂ। ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸਾੜ੍ਹੀ ਚੁਣ-ਚੁਣ ਕੇ ਲਈ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਰੰਗ - ਗੂੜ੍ਹੇ, ਸ਼ੋਖ਼ ਅਤੇ ਚਮਕੀਲੇ। "ਨਵੀਂ ਦੁਲਹਨ ਤੇ ਇਹੀ ਸਭ ਰੰਗ ਤਾਂ ਫ਼ਬਦੇ ਹਨ," ਭੂਆ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਅਸ਼ੋਕ ਨੂੰ ਪੇਸਟਲ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਸਨ, ਹਲਕੇ ਫਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਸਿੰਪਲ ਰੰਗ। ਮਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਟੋਕਿਆ ਵੀ ਸੀ, "ਇਸ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਰੰਗ ਪਹਿਨੇਂਗੀ ਤਾਂ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਪਹਿਨੇਂਗੀ? ਤੂੰ ਤਾਂ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੁੱਢੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈਂ।"

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਨ ਕੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਕਿਤੇ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਉਹ ਦਿਨ ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ। ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਨੇ ਕੁੰਡਲੀ ਮਿਲਾਈ ਸੀ। 36 ਵਿੱਚੋਂ 32 ਗੁਣ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਮਾਂ ਇੰਨੀ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੇ ਪੈਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ।

"ਜੋੜੀ ਖੂਬ ਜਚੇਗੀ।"

ਮਧੂ ਨੇ ਹੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਮਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ? ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਛੱਤੀ ਦੇ ਛੱਤੀ ਗੁਣ ਮਿਲਾ ਦਿੰਦੇ। ਸੀਤਾ ਜੀ ਦੇ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਛੱਤੀ ਦੇ ਛੱਤੀ ਗੁਣ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲੀ?"

"ਚੁੱਪ ਕਰ। ਕੁਝ ਵੀ ਬੋਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਘੱਟ ਹੀ ਮਿਲੇ ਨੇ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

ਮਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਫਿਰ ਰਹੀ ਸੀ। "ਧੀ ਦੀ ਕੁੰਡਲੀ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਮਧੂ ਤਾਂ ਰਾਜ ਕਰੇਗੀ, ਰਾਜ ..."

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਰਾਜ ਹੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸੁਖ ਦੇ ਜੋ ਪੈਮਾਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਭ ਕੁਝ ਸੀ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਕੀ ਵਾਕਈ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਮਧੂ ਅਸ਼ੋਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਘੁਲ ਜਿਹੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ, ਪਸੰਦ, ਸੁਪਨੇ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਕੀ ਸਨ- ਉਹ ਭੁੱਲ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਕਦੋਂ ਤੱਕ?

ਮਧੂ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਯਾਦ ਆਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਥਰੂਮ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ ਸੀ। ਸੁਮੀ ਦੀ ਮਿਸਡ ਕਾਲ ਚਮਕ ਰਹੀ ਸੀ।

'ਸੁਮੀ! ਇਸ ਸਮੇਂ? ਓ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। 'ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਇਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀ।'

ਮਧੂ ਨੇ ਨੰਬਰ ਡਾਇਲ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਫ਼ੋਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਘੰਟੀ ਵੱਜਦੇ ਹੀ ਉਸਨੇ ਫ਼ੋਨ ਚੁੱਕ ਲਿਆ।

"ਕੀ ਮੰਮੀ, ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ? ਮੈਨੂੰ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।"

ਸੁਮੀ ਨੇ ਗੱਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਮਧੂ ਮੁਸਕਰਾਈ। ਇਹ ਕੁੜੀ ਅੱਜ ਵੀ ਸੁਪਰਫਾਸਟ ਮੇਲ ਹੈ।

"ਮੈਂ ਧੁੱਪੇ ਕੱਪੜੇ ਸੁਕਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਪੌਦੇ ਅਤੇ ਗਮਲੇ ਲੈਣ ਗਈ ਸੀ। ਬਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਂਦੇ-ਲਾਉਂਦੇ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕਦੋਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ।"

"ਬਈ ਵਾਹ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ੌਕ ਕਦੋਂ ਤੋਂ ਹੋਇਆ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਨਾਨੀ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਗੇ ਸਨ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵੀ ਪੌਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

ਸੁਮੀ ਨੇ ਗੱਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ।

"ਤੇਰੇ ਪਾਪਾ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਬੇਕਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪਾਣੀ ਕੌਣ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ? ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਖੁਦ ਲਾਅਨ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੀ ਸੀ," ਮਧੂ ਨੇ ਹੌਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ।

"ਕੀ ਪਾਪਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ?" ਮਧੂ ਨੇ ਸੁਮੀ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

"ਮੰਮੀ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਡੀਪੀ ਬਦਲੀ ਹੈ?"

"ਹਾਂ, ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹੀ ਲਾਈ ਹੋਈ ਸੀ" ਮਧੂ ਨੇ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ।

"ਪਾਪਾ ਨਾਲ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੀ ਫੋਟੋ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸੀ। ਮੇਡ ਫਾਰ ਈਚ-ਅਦਰ।"

ਮਧੂ ਨੇ ਸੁਮੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

"ਮੰਮੀ! ਤੁਸੀਂ ਡੀਪੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅਲੱਗ ਦਿੱਸਦੇ ਹੋ।"

"ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਸਦੀ ਹਾਂ, ਚੰਗੀ ਜਾਂ ਮਾੜੀ?" ਮਧੂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ। ਸੁਮੀ ਇਸ ਸਵਾਲ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

"ਓਹ... ਵਧੀਆ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਨਾ ... ਇਸ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹਾ ਅਜੀਬ ਲੱਗਿਆ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਸੋਹਣੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹੋ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਹਾਂ?" ਸੁਮੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਈ।

"ਹਾਂ ਹਾਂ ..."

"ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੇਸਟਲ ਰੰਗ ਦੇ ਸੂਤੀ, ਖਾਦੀ ਜਾਂ ਲੇਨਨ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੀ ਹੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।"

"ਤੇਰੇ ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਰੰਗ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਪਸੰਦ ਸਨ।"

"ਤੁਸੀਂ ਗੂੜ੍ਹੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਯੰਗ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਾੜ੍ਹੀ ਕਦੋਂ ਖਰੀਦੀ?"

"ਇਹ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ। ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਦੀ ਬੇਟੀ ਦੀ ਕੱਲ੍ਹ ਗੋਦ ਭਰਾਈ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਪਹਿਨੀ ਸੀ।"

"ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁੱਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਜੂੜੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵੇਖ ਰਹੀ ਹਾਂ।"

"ਹੂੰਅ ..."

ਸੁਮੀ ਕੁਝ-ਕੁਝ ਸਮਝ ਰਹੀ ਸੀ। ਮਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਕੀ... ਮੰਮੀ ਨੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜੂੜਾ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਹੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਚ ਵਿੱਚ ਕੜ੍ਹੀ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਪਰ ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੜ੍ਹੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ... ਪਿਛਲੇ ਸੰਡੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਹੇਲੀ ਮੁਕਤਾ ਮਾਸੀ ਨਾਲ ਫਿਲਮ ਵੇਖਣ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁੜਦੇ ਸਮੇਂ ਚੌਰਾਹੇ ਦੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਖਾ ਕੇ ਆਏ ਸਨ।

ਮੰਮੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਚੰਗੀ ਤਾਂ ਸੀ, ਪਰ ਪਾਪਾ? ਪਾਪਾ ਤਾਂ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਾਪਾ ਹੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਪਕਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੰਮੀ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਵੇਖਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕ ਸੀ, ਪਰ ਪਾਪਾ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਨਹੀਂ

ਲਿਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਮੀ ਨੂੰ ਘੁੰਮਣ-ਫਿਰਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕ ਸੀ। ਨਾਨਾ ਜੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਣਗਿਣਤ ਸ਼ਹਿਰ ਵੇਖੇ ਸਨ, ਪਰ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਨਾਨੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇ ਸਨ।

ਮੰਮੀ ਨੇ ਕਦੇ ਇਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਪਾਪਾ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਦੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਸ਼ਾਇਦ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਾਪਾ ਬੜੇ ਗੁੱਸੇ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੰਮੀ ਚੁੱਪ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਦਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਈ। ਪਰ ਸੁਮੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਧੂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਾਫ਼ੀ ਬਦਲ ਗਈ ਸੀ। ਸੁਮੀ ਇਸ ਨੂੰ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰਸੋਂ ਵੀਡੀਓ ਕਾਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੰਮੀ ਉਹਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੌਣ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

"ਮੰਮੀ, ਪਾਪਾ ਕਿੱਥੇ ਹਨ?"

"ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ..."

"ਤੇ ਤੁਸੀਂ?"

ਮਧੂ ਚੁੱਪ ਸੀ। ਸੁਮੀ ਚੁੱਪਚਾਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਸਬਰ ਟੁੱਟਣ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੰਮੀ ਬੋਲੇ, "ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਹਾਂ।"

"ਕਦੋਂ ਤੋਂ ..."

ਮਧੂ ਨੇ ਸੁਮੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

"ਪਾਪਾ ਮੈਚ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਨ।"

"ਤੇ ਤੁਸੀਂ? ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਤਾਂ ਪਾਪਾ ਨਾਲ ਮੈਚ ਵੇਖਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਤਾਂ ਮੈਚ ਵੇਖਣਾ ਪਸੰਦ ਸੀ।"

"ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਮੈਚ ਵੇਖਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਾਣਦੀ ਹੈਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਰਿਮੋਟ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਜੋ ਵੇਖਦੇ ਸਨ, ਮੈਂ ਵੀ ਉਹੀ ਵੇਖ ਲੈਂਦੀ ਸਾਂ।"

"ਮੰਮੀ, ਸਭ ਠੀਕ ਹੈ ਨਾ... ਏਧਰ ਮੈਂ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੇਖ ਰਹੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਬਦਲੇ-ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹੋ!"

"ਸੁਮੀ, ਕੀ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਚੰਗੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾੜੀ...?"

ਸੁਮੀ ਮਧੂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਘਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਬੰਨ੍ਹੀ-ਬੰਨ੍ਹਾਈ ਦਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

"ਤੁਸੀਂ ਮੁਕਤਾ ਮਾਸੀ ਨਾਲ ਫ਼ਿਲਮ ਵੇਖਣ ਗਏ ਸੀ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਵੀ ਬਾਹਰ ਹੀ ਖਾ ਕੇ ਆਏ ਸੀ।"

"ਤੈਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਕਿਹਾ?"

"ਪਾਪਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗਦੇ ਸਨ।"

ਮਧੂ ਚੁੱਪਚਾਪ ਸੁਣਦੀ ਰਹੀ।

"ਕੀ ਤੇਰੇ ਪਾਪਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ?"

"ਕੁਝ ਖਾਸ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇ। ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਜ਼ਿੱਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।"

"ਕੀ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ? ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੋ?"

ਮਧੂ ਦੀ ਜੀਭ 'ਤੇ ਕੰਡੇ ਉੱਗ ਆਏ ਸਨ।

"ਨਹੀਂ ਮੰਮੀ, ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਤੁਹਾਡਾ ਇਹ ਰੂਪ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਬਾਗਬਾਨੀ ਲਈ ਪੌਦੇ ਅਤੇ ਅੱਜ ਡੀਪੀ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਫੋਟੋ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੋਚਿਆ ਸੀ।"

ਸੁਮੀ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਘਰ ਵੱਸਦੇ ਹੀ ਮੰਮੀ ਦੀ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਉਜੜ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਜੜ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸਦਾ ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਹੁਣ ਵਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਾੜਾਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ।

"ਸੁਮੀ, ਤੂੰ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਤਾਂ ਹੋ ਹੀ ਗਈ ਹੈਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮੰਮੀ, ਇੱਕ ਔਰਤ, ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕੇਂ। ਬਸ ਹੁਣ ਹੋਰ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰੂਫ਼ ਕਰਦੀ-ਕਰਦੀ ਥੱਕ ਗਈ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਹਥੇਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਸਦੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਮੱਥੇ

ਵਿੱਚ ਉੱਭਰੀ ਮੇਰੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਪੜ੍ਹ ਸਕੀ ਸੀ! ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਬੁਢਾਪਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਬਿਤਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ।"

"ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਪਾਪਾ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?"

ਮਧੂ ਨੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

"ਪਰ ਮੰਮੀ, ਕੀ ਇਸ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਹੁਰੇ-ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਕੀ ਸੋਚਣਗੇ? ਭਰਾ-ਭਾਬੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ, ਸਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਹੱਸਣਗੇ ... ਕੀ ਇਸ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਲਾਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਕੀ ਕਹੇਗਾ?" ਸੁਮੀ ਨੇ ਖਿਝ ਕੇ ਕਿਹਾ।

"ਬਹੁਤ ਸੋਚਿਆ! ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸਮਾਜ, ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਿਆਂ-ਸੋਚਦਿਆਂ ਹੀ ਬਿਤਾਈ ਹੈ। ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚ ਸਕਦੇ?"

"ਪਰ ਮੰਮੀ?" ਸ਼ਬਦ ਸੁਮੀ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਟਕ ਗਏ।

"ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਸਮਾਨ ਬੁਣਨ ਦਾ ਹੱਕ ਤਾਂ ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਸਭ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੁਮੀ, ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਰੰਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ... ਕਦੇ-ਕਦੇ ਇਹ ਗ੍ਰੇਅ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

****